

Шта значи помирити се са свима?

Пред отпочињањем Великог поста, ми треба да се помиримо са свима и да свима опростимо. Недеља праштања је толико важан догађај да би било добро да се зна шта је то истинско праштање? Ви ћете рећи вероватно као и увек: све наше невоље долазе од тога што не опраштамо једни другим. А мени се све чини да је ужас нашег положаја у томе што је одвише људи који ће пре опростити "свима" него ли суседу најбезазленију ситницу.

Истинско праштање је немогуће без исповедања пуноће вере и истинско праштање је немогуће без живота по вери, без одбацивање сваке лаж и свакога зла. Што човек дубље живи духовним животом, а то значи што више сазнаје како је страشان грех и тим јаче он потребује праштање од Бога и од другог човека. И утолико је спремнији да опрости.

Драги пријатељи! Ми нисмо са вама просто браћа и сестре у Христу, ми смо браћа и сестре по несрећи греха, блиски једни другима том везом која нас обједињује као грешнике. Као што се каже "сва Црква је Црква оних који се кају и пропадају". Испунимо се састрадањем једни према другима и молимо Бога да нам свима опрости. Свака немоћ другог открива и моје сопствено несвето лице и моју беспомоћност и крхкост. И наше покајање и наше ревновање за правду Христову, помаже нам да схватимо: чак и ако човек погрешити једном или двапут, или седам пута седамдесет седам пута - није тачно да ће он увек грешити. Опростимо један другом. Ад - то је прошлост која испуњава садашњост, уништавајући је тамо где нема праштања.

Ми смо призвани да схватимо две ствари. ***Прво*** - да је праштање немогуће тамо где нема признавања греха и ***друго*** - праштање је немогуће ако оно не исходи од Бога.

Одрицање греха чини праштање у крајњој мери излишним. Ми живимо у свету, где се све чини да се избрише у масовној свести и сам појам греха и пониште Заповести Божије и морални закон. Ако више не постоји морални закон, то не постоји ни грех и неразумљиво је о каквом праштању може бити реч.

Не треба да будемо обманути и тиме да се врло често у наше лукаво време одрицањем греха врши чак признавање греха. Ми сви без изузетака, у овој или оној мери, нарушавамо заповести Божије. У Светом Писму је речено: "нема човека који није сагрешио" (3 Цар. 8,46). И уколико сви тако поступају, грех није страхан и он већ као да није грех.

Савремени човек често иште помирење да не би био захваћен непријатним, негативним осећањима и да не би себи компликовао живот. Ово значи "праштати не праштајући", обмањивати и себе и друге. Страшније од свега као и увек је равнодушност, правити се као да је све у реду, жеља да се не види човек, да се он заборави, мислити да се опростило окретањем од човека и затварањем срца. Но, горчина која остаје може прерасти у мржњу.

Као што је у покајању опасније од свега самооправдање, тако је и овде. Наша душа - психа палог човека је тако испуњена самооправдањем или како се сада говори "има толико механизма одбране", да је наше праштање као камелеон. Оно може примати боју сваког окружења и мимикрирати у псеудо - праштање, чак и до потпуног губитка својег лица. Ово може присуствовати у нашим личним односима једних са другим и у нашим оценама догађаја и лица у којима се открива савремена Апокалипса.

Да би опростили човеку који нас је увредио, треба почети од малог - осмелити се да се погледа у оно што се догодило. А надаље, постарати се да се увиди све у стварном светлу и реалној димензији, ни у коме случају не чинећи од муве слона, да се огањ непријатности и презрења не би праметнуо на све људе и све вредности.

Драгоценије од свега је учинити први корак ка другоме, и тај корак ће бити чврст ако ми пођемо потирући сваки грех. Тако и ступимо у Велики пост, и тако идимо читавог живота, као што кажу свети оци: макар и пузећи, али туда.

Ми знамо да је немогуће решити било који озбиљан проблем без љубави и постоји само једно средство против мржње - љубав. Само на томе путу происходи постепено рађање љубави, као преображај гусенице у лептира. Пост и молитва - су два крила. То је потпуна промена (таква је тајна покајања), то је умирање за себе, но оно даје крила! Праштање је чудо. Оно се твори Богом из ничега. Ми увек говоримо да се за недељу праштања треба унапред припремити. Но, праштање није резултат припреме, ма каква она била. Праштање се не може саздати. Оно се добија изнад смрти, изнад мере, изнад очекивања. Оно пониче из ничега. Оно је благодат. Овде је тачка нашег личног додира са Богом. И са Крстом, јер "где се умножио грех, тамо изобилује благодат". И ова благодат нас преображава и чини другачијим. И само примивши од овог живота сувишком, ја могу штедро давати другоме. На самоме делу, како се молити за оне који нас убијају, ако праштање не исходи од Бога? То је Божији дар, а не наше достигнуће. Зато се наше помирење, једних са другима, утврђује у Светој Тајни исповести - Тајни покајања и у току Великог поста оно треба да буде нарочито дубоким.

Ето висине праштања - обретања Господа и један другог у Њему. Помирење које има за циљ само земаљско, на крају крајева, своди се на тајну антихриста, на причу о виноградарима у којој се каже:

"Ово је наследник. Ходите да га убијемо и да присвојимо наследство његово" (Мт. 21, 38). Њих већ не интересује Христос него само вредности које је Он оставио.

Говорити да треба окренути леви образ када нас ударе по десном - је најчистији идеализам, маштарија, уколико верношћу правди Христовој, не отворимо себе љубави Христовој, мученог због осуђивања свих неправди света и ако не примимо благодат Бога који је већи од срца нашег, како каже Св. Јован Богослов (1 Јн. 3, 20).

Протојереј Александар Шаргунов,

Ничег великог не бива без жртве

